

भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिका, भिवंडी

विषय :- भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिकेच्या समाज कल्याण विभाग अंतर्गत माहिला व बालकल्याणार्थ २०२२-२०२३ मध्ये करावयाच्या कामांना मान्यता मिळणेबाबत.

संदर्भ :- १. नगरविकास विभाग शासननिर्णय क्र. संकीर्ण २००५/प्र.क्र.१५६/०५/नवि-२० दिनांक ३० डिसेंबर, २००६.

२. नगरविकास विभागाकडील शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २००५/प्र.क्र.२५५/०५/नवि-२०, दिनांक ८ नोव्हेंबर, २०१०.

३. शासन निर्णय क्रमांक-एमयुएम-२०२१/प्र.क्र.३८५/नवि-१७ दिनांक २९ मार्च, २०२२.

प्रस्तावना

भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिकेच्या अर्थसंकल्पामध्ये महिला व बाल कल्याण या शिर्षकाखाली सन २०२२-२०२३ करीता रु.८७.०२ लक्ष इतका निधी राखीव ठेवण्यात आलेला आहे. सदर निधी अंतर्गत सन २०२२-२०२३ मध्ये विविध योजना व विविध कामे करावयाची आहेत.

सन २०२१-२०२२ मध्ये योजना राबविणेकामी उपरोक्त संदर्भ क्र. २ शासन निर्णयामध्ये नमूद केलेल्या मुद्यांच्या अधिन राहून तसेच मा. आयुक्त सो. यांचेशी झालेल्या चर्चेनुसार इतर आवश्यक विविध कामे करण्यात आली होती. यावर्षी मा. उपसचिव, महाराष्ट्र शासन यांचे उपरोक्त संदर्भ क्र. ३ चे शासन निर्णय प्राप्त झाले असून शासन परिपत्रकात असे नमूद केले आहे की, राज्यातील महानगरपालिका/नगरपरिषदा/ नगरपंचायती यामध्ये महिलांकरीता विविध योजना राबविणेसाठी महिला व बाल कल्याण समिती अस्तित्वात असून बदलत्या परिस्थितीनुसार बऱ्याच योजना/कार्यक्रम/कामांमध्ये बदल सुधारणा करणे आवश्यक आहे. तसेच महानगरपालिका/नगरपरिषदा/नगरपंचायतीमध्ये योजनांची तरतुद असुनही महिला व बाल कल्याणाच्या योजनांवर खर्ची पडत नाही. या सर्व बाबी लक्षात घेऊन महानगरपालिका/नगरपरिषदा/नगरपंचायती यामध्ये वार्षिक एकुण उत्पन्नापैकी बांधील खर्ची वजा जाता राहिलेल्या निव्वळ महसूलातील ५ टक्के रक्कमेमधून राबवावयाच्या महिला व बाल कल्याणाच्या योजना/कार्यक्रम/कामे संदर्भ क्र. १ व २ च्या शासन निर्णयामध्ये निश्चित केलेल्या योजना/कार्यक्रम/कामे यामध्ये सुधारणा करुन संदर्भ क्र. ३ च्या शासन निर्णयात दिलेल्या विवरणपत्र 'अ' व 'ब' मध्ये नमूद योजना/कार्यक्रम/कामे राबविण्यास शासनाने मान्यता दिलेली आहे.

महानगरपालिकेच्या अर्थसंकल्पामध्ये महिला व बाल कल्याण या शिर्षकाखाली सन २०२२-२०२३ करीता ठेवण्यात आलेल्या राखीव निधी मधून उपरोक्त संदर्भिय क्र. ३ च्या शासन निर्णयात दिलेल्या विवरणपत्र 'अ' व 'ब' मध्ये नमूद केलेल्या सर्वच योजना/कार्यक्रम/कामे करणे शक्य नाही. तरी, त्यामधील व त्या व्यतिरिक्त इतर आवश्यक योजना/कार्यक्रम/कामे सन २०२२-२०२३ मध्ये करणेकामी खालीलप्रमाणे नियोजन करण्यात आले आहे.

अ.क्र.	योजना व कामे	लाभाचे स्वरूप	लाभार्थीची संख्या	अंदाजित खर्च
१	महिलांसाठी समुपदेशन केंद्र / हेल्पलाईन / विधी सल्ला केंद्र चालविणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. ८,००,०००/-
२	महिला प्रसाधनगृहाची दुरुस्ती करणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. २,००,०००/-
३	मनपा शाळा, कार्यालये येथील प्रसाधन गृहांमध्ये अत्याधुनिक सॅनिटरी नॅफ्कीन वेडींग मशीन, डीस्पोजल मशीन तसेच सॅनिटरी नॅफ्कीन उपलब्ध करुन देणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. १०,००,०००/-
४	मनपा शाळेतील मुलींकरिता	-	सामुदायिकरित्या	रु. ३,००,०००/-

	स्वसुरक्षाचे प्रशिक्षण आयोजित करणे.				
५	महिला बचत गट निर्मित उत्पादन विक्री/खाद्य महोत्सव आयोजित करणे	-	सामुदायिकरित्या	रु. २,००,०००/-	
६	क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले जयंती निमित्त विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. २,००,०००/-	
७	जागतिक महिला दिननिमित्त विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. ५,००,०००/-	
८	राष्ट्रमाता जिजाऊ जन्मोत्सव निमित्त विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. २,००,०००/-	
९	महिला व बालकल्याण समिती व अधिकारी/कर्मचारी यांचा अभ्यास दौरा.	-	सामुदायिकरित्या	रु. २,००,०००/-	
१०	महिला व बालकल्याणार्थ राबविण्यात येणाऱ्या योजनांचा प्रचार व प्रसार करणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. २,००,०००/-	
११	मुली व महिलांना स्पर्धा परिक्षेसाठी अर्थसहाय्य देणे. (युपीएससी, एमपीएससी, स्टाफ सिलेक्शन, बँकींग)	रु. ५०००/-	५	रु. २५,०००/-	
अटी /शर्ती व आवश्यक कागदपत्रे १. आधारकार्ड २. रेशनकार्ड ३. मा. तहसिलदार यांचेकडील उत्पन्न दाखला (उत्पन्न मर्यादा रु. २ लाख किंवा त्यापेक्षा कमी) ४. भिनिशमनपा कडील मालमत्ता कराची पावती/भाडेकरार ५. फोटो ६. स्पर्धा परिक्षेचे अर्ज भरल्याबाबतची पावती.					
१२	मुली व महिला खेळाडूकरीता (जिल्हास्तर/राज्यस्तर/राष्ट्रीयस्तर/आंतरराष्ट्रीयस्तर खेळासाठी) गुणवत्ता प्राप्त खेळाडूकरीता शिष्यवृत्ती देणे.	जिल्हास्तर - रु. २०००/- राज्यस्तर - रु. ३०००/- राष्ट्रीयस्तर - रु. ४०००/- आंतरराष्ट्रीयस्तर- रु. ५०००/-	२ २ २ २	रु. ४,०००/- रु. ६,०००/- रु. ८,०००/- रु. १०,०००/-	
अटी /शर्ती व आवश्यक कागदपत्रे १. आधारकार्ड २. रेशनकार्ड ३. मा. तहसिलदार यांचेकडील उत्पन्न दाखला (उत्पन्न मर्यादा रु. २ लाख किंवा त्यापेक्षा कमी) ४. भिनिशमनपा कडील मालमत्ता कराची पावती/भाडेकरार ५. फोटो ६. स्तरावर निवड झालेबाबत अथवा प्राविण्य मिळालेबाबतची कागदपत्रे.					
१३	कोविड विषाणु प्रादुर्भावामुळे एक/दोन्ही पालक गमावलेल्या अनाथ बालकांकरीता विशेष/सहाय्य/उपाययोजना करणे.	रु. ५,०००/-	४५	रु. २,२५,०००/-	
अटी /शर्ती व आवश्यक कागदपत्रे १. आधारकार्ड २. रेशनकार्ड ३. अनाथ बालकांच्या जन्माचा दाखला ५. कोविडमध्ये मृत पावलेल्या पालकांचे मृत्यु प्रमाणपत्र					
१४	विधवा / निराधार महिलांच्या मुलींच्या विवाहाकरिता अर्थसहाय्य देणे.	रु. १०,०००/-	२०	रु. २,००,०००/-	
अटी /शर्ती व आवश्यक कागदपत्रे १. आधारकार्ड २. रेशनकार्ड ३. विधवा महिलांच्या पतीचे / निराधार महिलांच्या पालकांचे मृत्यु प्रमाणपत्र					

१५	मनपा उद्यानात महिलांना बसण्याकरीता बेंचेस, व्यायाम साहित्य व लहान मुलांकरीता खेळणी बसविणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. १०,००,०००/-
१६	स्थानिक परिस्थितीनुसार आवश्यक असलेल्या योजना अंमलात आणणे/शासननिर्णय व परिपत्रक निर्गमित केल्यानुसार आयत्यावेळी योजना राबविणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. ११,०६,०००/-
१७	अंगणवाडी/बालवाडी केंद्रातील मुलींकरीता आवश्यक शैक्षणिक व बौद्धिक क्षमता वर्धनाकरीता साहित्य खरेदी करणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. ४,५०,०००/-
१८	शाळा/अंगणवाडी/बालवाडी केंद्रातील मुलांसाठी शुध्द पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था करणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. ५,००,०००/-
१९	मनपा क्षेत्रातील मुली व महिलांकरीता तीन चाकी व चार चाकी वाहन चालवणे व्यवसाय प्रशिक्षण घेणे.	-	१२०	रु. १३,६८,०००/-
				रु. ८७,०२,०००/-

उपरोक्त योजना करीता प्रथम येणाऱ्या अर्जदारास प्रथम प्राधान्य या तत्वावर लाभ देण्यात येतील. एका मुली/महिलेस व बालकास वरीलपैकी कोणत्याही एकाच आर्थिक लाभाच्या योजनेचा लाभ घेता येईल.

तरी, महानगरपालिका अर्थसंकल्पामध्ये महिला व बाल कल्याण करीता राखीव असलेल्या निधीतून वरीलप्रमाणे योजना/कार्यक्रम/ कामे करणेकामीचा प्रस्ताव मा.प्रशासक तथा आयुक्त सो यांचे मंजूरीस्तव प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

ठराव क्रमांक : ५४

दिनांक : १४/११/२०२२

राज्यातील महानगरपालिका/नगरपरिषदा/ नगरपंचायती यामध्ये महिलांकरीता विविध योजना राबविणेसाठी महिला व बाल कल्याण समिती अस्तित्वात असून बदलत्या परिस्थितीनुसार बऱ्याच योजना/कार्यक्रम/कामांमध्ये बदल सुधारणा करणे आवश्यक आहे. तसेच महानगरपालिका/नगरपरिषदा/नगरपंचायतीमध्ये योजनांची तरतुद असुनही महिला व बाल कल्याणाच्या योजनांवर खर्ची पडत नाही. या सर्व बाबी लक्षात घेऊन महानगरपालिका/नगरपरिषदा/नगरपंचायती यामध्ये वार्षिक एकुण उत्पन्नापैकी बांधील खर्ची वजा जाता राहिलेल्या निव्वळ महसूलातील ५ टक्के रक्कमेमधून राबवावयाच्या महिला व बाल कल्याणाच्या योजना/कार्यक्रम/कामे शासननिर्णय क्रमांक -एमयुएम -२०२१/प्र.क.३८५/ नवि-१७दि.२९ मार्च २०२२ रोजीच्या मार्गदर्शक सुचना दिलेल्या असुन त्या नुसार विवरण पत्र "अ" महिला सक्षमीकरणासाठी नागरी भागात अंमलबजावणी करावयाच्या योजना आणि विवरणपत्र "ब" बालकांकरीता नागरी भागात अंमलबजावणी करावयाच्या योजना राबविण्यास शासनाने मान्यता दिलेली आहे.

महानगरपालिकेच्या अर्थसंकल्पामध्ये महिला व बाल कल्याण या शिर्षकाखाली सन २०२२-२०२३ करीता ठेवण्यात आलेल्या ५ टक्के राखीव निधी मधून शासन निर्णयात दिलेल्या विवरणपत्र 'अ' व 'ब' मध्ये नमूद केलेल्या सर्वच योजना/कार्यक्रम/कामे करणे शक्य नाही. तरी, त्यामधील व त्या व्यतिरिक्त इतर आवश्यक योजना/कार्यक्रम/कामे सन २०२२-२०२३ मध्ये करणेकामी खालीलप्रमाणे नियोजन करण्यात आले आहे. त्या अनुषंगाने भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिकेच्या समाज कल्याण विभागाअंतर्गत महिला व बालकांकरीता सन २०२२-२३ मधील अर्थसंकल्पातील राखीव तरतुदी नुसार ५ टक्के निधीमधून खालील प्रमाणे नमुद केलेल्या, राबविण्यात येणाऱ्या योजना, लाभार्थी संख्या व रक्कम निश्चित करुन व त्यास प्रशासनाची मान्यता मिळणेबाबत सादर केलेल्या प्रस्तावानुसार

नमुद तक्तातील अ.क्र.१ ते १९ योजना राबविण्याचे असल्याने सदर योजनासंदर्भात प्रथम येणाऱ्या अर्जदारास प्रथम प्राधान्य या तत्वावर लाभ देण्यात येतील. त्याकामी लागणारा निधी व स्वरूप खालील तक्तांत नमुद केल्यानुसार पुढील प्रमाणे आहे.

अ.क्र.	योजना व कामे	लाभाचे स्वरूप	लाभार्थींची संख्या	अंदाजित खर्च
१	महिलांसाठी समुपदेशन केंद्र / हेल्पलाईन / विधी सल्ला केंद्र चालविणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. ८,००,०००/-
२	महिला प्रसाधनगृहाची दुरुस्ती करणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. २,००,०००/-
३	मनपा शाळा, कार्यालये येथील प्रसाधन गृहांमध्ये अत्याधुनिक सॅनिटरी नॅफ्कीन वेडींग मशीन, डीस्पोजल मशीन तसेच सॅनिटरी नॅफ्कीन उपलब्ध करून देणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. १०,००,०००/-
४	मनपा शाळेतील मुलींकरिता स्वसुरक्षाचे प्रशिक्षण आयोजित करणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. ३,००,०००/-
५	महिला बचत गट निर्मित उत्पादन विक्री/खाद्य महोत्सव आयोजित करणे	-	सामुदायिकरित्या	रु. २,००,०००/-
६	क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले जयंती निमित्त विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. २,००,०००/-
७	जागतिक महिला दिननिमित्त विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. ५,००,०००/-
८	राष्ट्रमाता जिजाऊ जन्मोत्सव निमित्त विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. २,००,०००/-
९	महिला व बालकल्याण समिती व अधिकारी/कर्मचारी यांचा अभ्यास दौरा.	-	सामुदायिकरित्या	रु. २,००,०००/-
१०	महिला व बालकल्याणार्थ राबविण्यात येणाऱ्या योजनांचा प्रचार व प्रसार करणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. २,००,०००/-
११	मुली व महिलांना स्पर्धा परिक्षेसाठी अर्थसहाय्य देणे. (युपीएससी, एमपीएससी, स्टाफ सिलेक्शन, बँकींग)	रु. ५०००/-	५	रु. २५,०००/-
अटी /शर्ती व आवश्यक कागदपत्रे १. आधारकार्ड २. रेशनकार्ड ३. मा. तहसिलदार यांचेकडील उत्पन्न दाखला (उत्पन्न मर्यादा रु. २ लाख किंवा त्यापेक्षा कमी) ४. भिनिशमनपा कडील मालमत्ता कराची पावती/भाडेकरार ५. फोटो ६. स्पर्धा परिक्षेचे अर्ज भरल्याबाबतची पावती.				
१२	मुली व महिला खेळाडूंकरीता (जिल्हास्तर/राज्यस्तर/ राष्ट्रीयस्तर/ आंतरराष्ट्रीयस्तर खेळासाठी)	जिल्हास्तर - रु. २०००/- राज्यस्तर - रु. ३०००/- राष्ट्रीयस्तर - रु. ४०००/-	२ २ २	रु. ४,०००/- रु. ६,०००/- रु. ८,०००/-

	गुणवत्ता प्राप्त खेळाडूकरीता शिष्यवृत्ती देणे.	आंतरराष्ट्रीयस्तर- रु. ५०००/-	२	रु. १०,०००/-
	अटी /शर्ती व आवश्यक कागदपत्रे १. आधारकार्ड २. रेशनकार्ड ३. मा. तहसिलदार यांचेकडील उत्पन्न दाखला (उत्पन्न मर्यादा रु. २ लाख किंवा त्यापेक्षा कमी) ४. भिनिशमनपा कडील मालमत्ता कराची पावती/भाडेकरार ५. फोटो ६. स्तरावर निवड झालेबाबत अथवा प्राविण्य मिळालेबाबतची कागदपत्रे.			
१३	कोविड विषाणु प्रादुर्भावामुळे एक/दोन्ही पालक गमावलेल्या अनाथ बालकांकरीता विशेष/सहाय्य/ उपाययोजना करणे.	रु. ५,०००/-	४५	रु. २,२५,०००/-
	अटी /शर्ती व आवश्यक कागदपत्रे १. आधारकार्ड २. रेशनकार्ड ३. अनाथ बालकांच्या जन्माचा दाखला ५. कोविडमध्ये मयत पावलेल्या पालकांचे मृत्यु प्रमाणपत्र			
१४	विधवा / निराधार महिलांच्या मुलींच्या विवाहाकरिता अर्थसहाय्य देणे.	रु. १०,०००/-	२०	रु. २,००,०००/-
	अटी /शर्ती व आवश्यक कागदपत्रे १. आधारकार्ड २. रेशनकार्ड ३. विधवा महिलांच्या पतीचे / निराधार महिलांच्या पालकांचे मृत्यु प्रमाणपत्र			
१५	मनपा उद्यानात महिलांना बसण्याकरीता बेंचेस, व्यायाम साहित्य व लहान मुलांकरीता खेळणी बसविणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. १०,००,०००/-
१६	स्थानिक परिस्थितीनुसार आवश्यक असलेल्या योजना अंमलात आणणे/शासननिर्णय व परिपत्रक निर्गमित केल्यानुसार आयत्यावेळी योजना राबविणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. ११,०६,०००/-
१७	अंगणवाडी/बालवाडी केंद्रातील मुलींकरीता आवश्यक शैक्षणिक व बौद्धिक क्षमता वर्धनाकरीता साहित्य खरेदी करणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. ४,५०,०००/-
१८	शाळा/अंगणवाडी/बालवाडी केंद्रातील मुलांसाठी शुध्द पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था करणे.	-	सामुदायिकरित्या	रु. ५,००,०००/-
१९	मनपा क्षेत्रातील मुली व महिलांकरीता तीन चाकी व चार चाकी वाहन चालवणे व्यवसाय प्रशिक्षण घेणे.	-	१२०	रु. १३,६८,०००/-
				रु. ८७,०२,०००/-

मला प्राप्त महाराष्ट्र शासन नगविकास विभागाकडील शासन निर्णय क्र.एमसीओ२०२०/प्र.क्र.७१ (भाग २)नवि.१४,दि.०६ जुन २०२२ अन्वये महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील तरतुदी व विशेषतः कलम ४५२ अ च्या (१ अ) व (१ ब) मधील तरतुदीनुसार मला प्राप्त झालेल्या अधिकारानुसार मी विजयकुमार म्हसाळ, प्रशासक, भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिका,विभाग प्रमुख समाज कल्याण विभाग, सहायक आयुक्त, समाज कल्याण, उपआयुक्त समाज कल्याण व अतिरिक्त आयुक्त यांनी शिफारस केल्यानुसार उपरोक्त योजनाकरीता प्रथम येणाऱ्या

अर्जदारास प्रथम प्राधान्य या तत्वावर लाभ देणे. त्यानंतर सक्षम मान्यतेने एका लाभार्थ्यास वरीलपैकी कोणत्याही एकाच योजनेचा लाभ घेता येईल. प्राप्त होणारे अर्ज स्विकारणे अथवा नाकारण्याचे संपुर्ण अधिकार प्रशासक तथा आयुक्त यांना राहतील. तसेच या योजनांकरीता दरवर्षी महिला व बालक कल्याणाकरीता राखीव असलेली अर्थसंकल्पीय तरतुद विचारात घेऊन लाभार्थी संख्या निश्चित करण्यात येईल. यानुसार महानगरपालिका अर्थसंकल्पामध्ये महिला व बालकल्याण विभागाकरीता राखीव असलेल्या निधीतून सदरच्या योजना व कामे करणेकामीच्या कामास, उक्त शासन निर्देशानुसार व नमुद अटी व शर्तीस अधून राहुन प्रशासकिय व आर्थीक मान्यता देण्यात येत आहे.

(विजयकुमार म्हसाळ)

प्रशासक,

भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिका